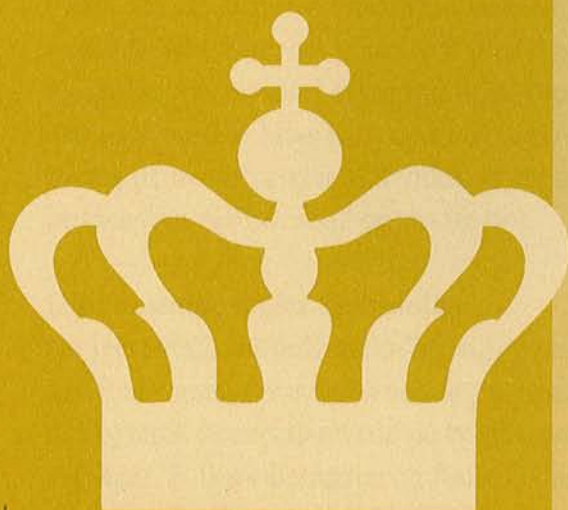

Prøve i Dansk 3

November-december 2007

Skriftlig del

Teksthæfte

Læseforståelse 2

Delprøve 2A: Barnestjerner

Delprøve 2B: Danskerne siger nej
til at slå børn

Der er et teksthæfte og et opgavehæfte.
Læs først instruktionen i opgavehæftet.

- Hjælpemidler: Ingen
- Tid: 60 minutter

Uenighed om tv's ansvar

Af Trine Beckett

– I DR's børne-melodigrandprix, MGP, og TV 2's "Scenen er Din" kan børn udleve deres drømme om at stå på en scene. Men hvad sker der, når de bagefter får tilbud om koncerter, pladekontrakter og andre optrædener? Hvordan beskytter man børnene mod at blive slidt ned i en hård branche? Svaret på det afhænger af, hvilken af de to public service-kanaler børnene optræder hos.

DR: Stramme regler nødvendige

Da DR i 2002 startede melodigrandprixet for børn, MGP, var man slet ikke forberedt på, hvad eksponeringen af børnetalenterne på tv ville føre med sig. Razz, B-Boys-drengene og Anne Gadegård er alle børn, der har optrådt i MGP og siden har gjort musikalsk lynkarriere – udgivet plader, spillet koncerter og skrevet autografer. Men karrierer som disse var oprindeligt ikke det, man ønskede at starte med programmet MGP. Tværtimod, lyder det fra programmets redaktør, Mads Lindemann.

"Da DR B&U startede MGP for børn, var det med det mål at vise, hvor dygtige og musikalske børnene er."

På DR havde man ikke på forhånd taget højde for, hvad showet, der blev en kæmpe succes, kom til at føre med sig for børnene i form af fx cd-udgivelser og optræden. Det kommercielle efterspil for MGP-deltagerne blev kritiseret både af folk internt i DR og udefra. Dansk Musiker Forbund var blandt kritikerne. I et åbent brev fra forbundet til kulturministeren

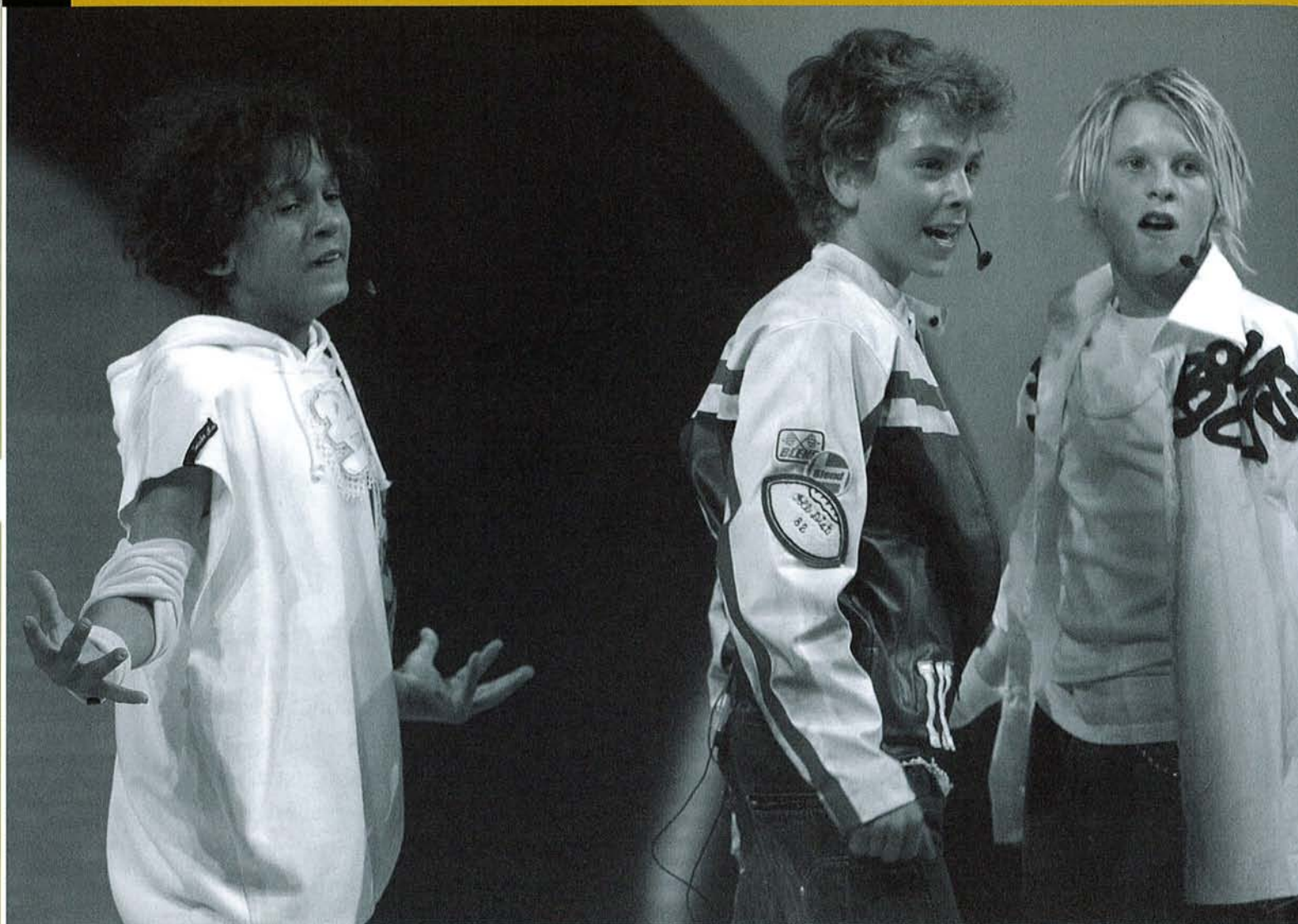
hed det således, at Danmarks Radio sendte børn ud i kommercielle karrierer med kontrakter, der først og fremmest tilgodeså tv-stationen selv.

DR har taget kritikpunkterne til sig og indført regelsæt omkring de ekstra aktiviteter, som MGP har vist sig at medføre for børnene. Fra i år laves kontrakterne om, så MGP-deltagerne maks. må give 20 koncerter efter grandprixet, og DR har etableret fælles management for deltagerne for at sikre sig, at alle overholder reglerne.

"Det er ikke DR's ønske at være motor for professionelle karrierer hos børn. Tværtimod. Det er vores mål at gøre opmærksom på en børnekultur, som emmer af livsglæde og kreativitet, men det er vigtigt, at børn bliver ved med at være børn og får lov til at beholde deres barndom og kammeratskaber intakt. Derfor har DR et ønske om at begrænse de følgevirkninger, som MGP har på børnenes hverdag," siger Mads Lindemann.

"Udefra kan det godt se ud, som om vi med de nye kontrakter binder børnene på hænder og fødder. Men vi har måttet tage ved lære af vores erfaringer med Razz, B-Boys og Anne, der viste, at det ikke fungerede at lægge ansvaret for børnenes karrierer ud til forældrene bagefter. Det resulterede nemlig i forløb med en masse pladeindspilninger, koncerter og andre optrædener, som sikkert kan være o.k. for det enkelte barn, bare ikke for DR. Vi vil ikke have skyld for at udnytte ungerne," lyder det fra Mads Lindemann.

Polfoto: Jan Sommer

TV 2: Forældrenes ansvar

I TV 2's talentshow "Scenen er Din" har man valgt den modsatte strategi. Her har man netop lagt ansvaret for børnenes eventuelle efterfølgende karrierer ud til forældrene. I forhold til det kommercielle efterspil er "Scenen er Din" dog en relativt lille butik. Der er ingen aftaler på forhånd om pladeindspilninger eller optræden efter optagelse og udsendelse på tv.

"Man kan tage sin datter, pakke hende ind og tage hende med hjem, når programmet er slut. Vores krav på børnene stopper, så snart de ikke længere er med hos os. Der er ikke fire festivaler og en plade, der skal laves," lyder det fra Gitte Madsen, redaktør på programmet.

Hos TV 2 har man altså et andet syn på forældrenes ansvar end hos DR.

"Når vores eksponering holder op, blander vi os ikke i, om deltagerne skal lave plade eller ej. Der er

nogle rådgivningsmæssige muligheder, som vi henviser til og yder tilskud til. Men vi vil ikke umyndiggøre forældrene, der træffer beslutningerne i familien. Og som også har truffet beslutningen om, at deres barn måtte være med," siger Gitte Madsen.

Hvor DR altså laver fælles management og kontraktlige regler for børnenes efterfølgende karriere, vælger TV 2 i stedet at henvise forældrene til den uvildige rådgivningsinstans, Dansk Musiker Forbund.

Kilde: Kulturkontakten, 2/2005.

Ordforklaring:

et melodigrandprix = en stor, årligt tilbagevendende konkurrence i musik.

Det skal være sjovt – ellers stopper vi!

Af Lisbet Rasmussen

Efter at have vundet en talentkonkurrence i tv er det gået stærkt for det 13-årige sangtalent Simone Egeriis fra Slagelse. Hendes debut-cd toppede i foråret hitlisten, og hvis hun ville, kunne hun få al sin tid til at gå med at rejse rundt og optræde. Men ude i kulissen holder Simones mor, Anne-Grete Egeriis, hovedet koldt og tøjlerne stramt.

Da Simone Egeriis sidste efterår havde vundet semifinalen i talentkonkurrencen "Scenen er Din" på TV 2, kunne seerne opleve en glad og lykkelig, men dog meget bestemt lyshåret kvinde, der kategorisk og for åben skærm udtalte, at "nu er det slut. Det har været sjovt, men nu skal vi hjem til Slagelse og optage vores normale liv igen".

Kvinden var Anne-Grete Egeriis, Simones mor. At nogle senere fik overtalt den bekymrede Anne-Grete til at skifte mening har medført, at hendes datter i dag har en høj stjerne hos et bredt populærmusik-elskende publikum.

Trods mors bekymring gik Simone nemlig videre i konkurrencen og endte med at vinde selve "Scenen er Din"-finalen. Siden har hun udgivet en storsælgende cd og optrådt som gæstesolist ved to Stig Rossen-koncerter i København foran ca. 1.000 publikummer.

Som mor til et åbenlyst sangtalent har Anne-Grete nu påtaget sig rollen som den, der sørger for, at hendes datter stadig får lov til at være barn.

Projekt "normal unge"

I dag har Simone og Anne-Grete et fint samarbejde med Maj-Britt Bundgaard fra CMS Entertainment, som er Simones manager. Maj-Britt støtter fuldt

ud Anne-Gretes projekt, der hedder, at "selvom Simone har talent, så skal hun opdrages som en normal unge".

På det punkt er Anne-Grete ubøjelig. Selvom telefonen har kimet uafbrudt, siden Simone blev landskendt på TV 2 i 2004, og folk har stået i kø for at booke "barnestjernen", så holder mor fast ved, at Simone kun afbryder sit normale skole- og familieliv to gange om måneden for at stå på scenen.

Resten af tiden er Simone E. bare Simone Egeriis fra Slagelse, som går i skole, hader at læse lektier, elsker at synge og ride og ikke kan leve uden sin familie, sine kammerater og hunden Nanok.

"Man skal være et normalt barn for at blive en normal voksen. Et barn på 13 år skal udforske verden og gøre sig sine egne erfaringer – og det skal Simone også have lov til. Hvis det ikke kan forenes med at lave plader og synge over for et stort publikum – ja, så er det bare ærgerligt, for så stopper vi. Vi bliver kun ved, så længe Simone synes, at det er sjovt," siger Anne-Grete, som allerede mere end én gang har stået i situationer, hvor hun måtte vælge mellem at være mor for sit barn eller at være mor for et sangtalent. Behøver vi at sige, at Anne-Grete altid har valgt det første!

Scanpix: Jens Nørgaard Larsen

Karriere er tabu

At være barn og samtidig stjerne er naturligvis en svær balance. Da Helses fotograf skal tage billeder af Simone, kan man se, at hun nyder at posere, men hun falder lige så hurtigt ud af rollen som professionel fotomodel for at pjatte med de yngre medlemmer af filmteamet, der for tiden følger hende for på film at dokumentere, hvad hun laver. Det er hendes manager, der står bag dette arrangement. For selvom Simones mor har sit eget projekt "normal unge", så har manager Maj-Britt Bundgaard store forventninger, der ikke nødvendigvis handler om, at Simone skal leve et normalt liv i Slagelse til tid og evighed.

Alligevel er de to kvinder kommet til en forståelse, hvor deres samarbejde med deres egne ord er som et venindeskab, og hvor udtrykket "Simones karriere" er tabu. Simone er ikke i gang med en

karriere. Målet for begge er, at Simone får en masse sjove og lærerige oplevelser.

Hendes liv som Simone Egeriis foregår fortsat i Slagelse og omegn – og hendes egen drøm er stadig at uddanne sig som veterinærsygeplejerske og åbne et dyreinternat.

Men som Simone – stadig med begge ben på jorden – siger:

"Der er ikke mange penge i at have et dyreinternat. Men så kan jeg jo tjene penge ved at gå ud og synge om aftenen og i weekenderne."

Helse nr. 6, 2005.

Ordforklaring:

en manager = en kunstners forretningsfører
(= impresario)

Danskerne siger nej til at slå børn

Synet på børneopdragelse har ændret sig. Otte ud af ti danskere siger nej til at slå, viser en meningsmåling.

Danskerne vender sig imod at opdrage børn med lussinger og smæk. Knap 82 procent er totalt afvisende over for at slå børn, mens 15,4 procent går (0) ... fysisk afstraffelse i moderat omfang, viser en meningsmåling foretaget af Catinet Research for Ritzau. For 10 år siden viste en lignende måling fra Gallup, at hele 42 procent gik ind for fysisk afstraffelse. Dermed er loven fra 1997, der forbød forældrene at slå deres børn, (1) ... slået igennem hos befolkningen.

Resultatet af målingen glæder tidligere formand for Børnerådet, Per Schultz Jørgensen, der siger: "Det er et flot resultat, og det bekræfter et klart fremskridt for børnene. Selvfølgelig kunne jeg have haft et lille (2) ... om, at endnu flere sagde nej, men alt i alt er det meget tilfredsstillende."

Målingen viser, at det især er de lavtuddannede og personer med små indkomster, der mener, at det skulle være tilladt at slå. Per Schultz Jørgensen fortæller, at det altid har været sådan, at det var arbejderklassen, der slog, mens middelklassen skældte ud og fortalte barnet, at det havde båret sig (3) ... ad.

"Men i dag har borgerliggørelsen bredt sig, og derfor skal vi helt ud i de lag i samfundet, hvor det er ren afmagt, der får folk til at slå. I dag (4) ... det underskud, hvis man slår sine børn," siger han.

Også nuværende medlem af Børnerådet Else Guldager mener, at danske forældre har anerkendt

(5) ... , der forbød forældre at slå deres børn. Hun mener, at loven ikke alene betyder, at flertallet ikke længere slår deres børn, men også at hele synet på barnet er forandret. Hun siger, at børn og forældre i dag er mere ligeværdige, og at forældre er bedre til at acceptere, at børnene også har en mening og til at lytte til den.

På Socialforskningsinstituttet vurderer psykolog Else Christensen, at fysisk afstraffelse i løbet af en generation vil være tæt på at (6) ... . Hun begrundet det med, at der på relativt få år har været et stort fald, og at det sandsynligvis vil fortsætte. "Når man selv er vokset op uden at blive slået, vil man sjældent slå sine egne børn," siger hun.

I Børns Villkår er leder af rådgivningen, Bente Boserup, mere skeptisk. Hun er enig i, at (7) ... børn afstraffes fysisk, men siger, at der fortsat er for mange børn, der lever med angsten for, hvornår mor eller far 'tænder af' næste gang. Hun fortæller, at når de kommer rundt på skoler, møder de stadig børn, som nægter at tro på, at det er (8) ... at slå børn. De tror simpelthen ikke på det, for det er en del af deres hverdag. Og hun siger, at der stadig er forældre, som mener, at børn ikke tager skade af et klask bagi. "Men det er bare ikke noget, man længere taler højt om. Det er blevet tabubelagt," siger hun.

Kilde: Annette Bredmose, Kristeligt Dagblad, fredag 29. december 2006.